

Exameneisen Diploma Particulier Onderzoeker

De exameneisen zijn ondergebracht in 6 rubrieken. Rubriek 1 t/m 4 zijn de uitgangspunten voor onderwijs en examinering. In rubriek 5 staan interventies genoemd. Dit zijn acties die de particulier onderzoeker moet uitvoeren als de situatie daarom vraagt, op elk moment van het onderzoek. Deze acties staan nooit op zichzelf, maar zijn altijd gerelateerd aan het werk van de particulier onderzoeker, verwoord in de rubrieken 1 t/m 4. Separaat is in rubriek 6 de wet- en regelgeving opgenomen die de particulier onderzoeker moet kunnen toepassen op de punten die in 1 t/m 4 zijn genoemd.

Verduidelijking exameneisen

Voor alle exameneisen geldt dat waar gesproken wordt van kennis van de begrippen ook voorbeelden van deze begrippen kunnen worden gevraagd in een examen. Waar gesproken wordt over onderzoeken of gegevens worden ook digitale onderzoeken of digitale gegevens bedoeld.

Basiskennis Particulier Onderzoek

De naamswijziging van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) wordt per 25 mei 2018 gewijzigd in Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Onderstaande wijziging wordt per 1-5-2018 (worden bevraagd m.i.v. 1-1-2019) 1.03

- Omschrijft de functie en positie van de Autoriteit persoonsgegevens.
- Beschrijft het verwerken van het omgaan met en het beschikbaar stellen van persoonsgegevens.
- Beschrijft de begrippen: grondrecht; persoonsgegevens, betrokkene, verwerker van informatie; evenredigheidsbeginsel, functionaris gegevensverwerking incidentenregister, verwerkersovereenkomst bescherming persoonsgegevens, register van verwerkingsactiviteiten; datalekken meldplicht van datalekken en Autoriteit Persoonsgegevens.
- Beschrijft
  - hoelang persoonsgegevens mogen worden bewaard,
  - de technische en organisatorische maatregelen voor het beveiligen van persoonsgegevens,
  - wanneer het verbod om persoonsgegevens te verwerken niet van toepassing is
  - de rechten van de betrokkene.

1. De kandidaat heeft zich georiënteerd op het beroep

1.01

Beschrijft de mogelijkheden, de bevoegdheden, de rechten, de plichten en de (sociale) verantwoordelijkheden die voortvloeien uit en horen bij de functie van particulier onderzoeker.

1.02

Beschrijft de verschillende soorten beveiligings- en recherchebureaus:

- noemt de zes soorten particuliere beveiligingsorganisaties met hoofdkenmerken en werkwijzen;
- geeft de kenmerkende verschillen aan tussen recherchebureaus en beveiligingsorganisaties;
- geeft de kenmerkende verschillen aan tussen particuliere- en bedrijfsrecherchebureaus.

1.03

Beschrijft de wijze waarop een onderzoek wordt uitgevoerd gebruik makend van de volgende begrippen:

- doelgerichtheid, creativiteit/afweging risico's;
- integriteit, vertrouwelijkheid, verenigbaarheid;
- invloed van de Privacygedragscode sector particuliere Onderzoeksbureaus (Privacygedragscode), zelfregulering, vrijwilligheid van meewerken aan onderzoek uitgevoerd door een particulier onderzoeker, betreden van (openbare en besloten) plaatsen;
- kennis van de (belangrijkste) bronnen van digitaal bewijsmateriaal;
- omgang met digitale gegevens in een onderzoek (integriteit van data);
- Omschrijft de functie en positie van de Autoriteit persoonsgegevens.
- Beschrijft het verwerken van het omgaan met en het beschikbaar stellen van persoonsgegevens.
- Beschrijft de begrippen: grondrecht; persoonsgegevens, betrokkene, verwerker van informatie; evenredigheidsbeginsel, functionaris gegevensverwerking incidentenregister, verwerkersovereenkomst bescherming persoonsgegevens, register van verwerkingsactiviteiten; datalekken meldplicht van datalekken en Autoriteit Persoonsgegevens.
- Beschrijft
  - hoelang persoonsgegevens mogen worden bewaard,
  - de technische en organisatorische maatregelen voor het beveiligen van persoonsgegevens,
  - wanneer het verbod om persoonsgegevens te verwerken niet van toepassing is
  - de rechten van de betrokkene.

1.04

Geeft van de volgende veelvoorkomende onderzoeksopdrachten een omschrijving:

- alimentatieonderzoek;
- anonieme geschriften, bedreiging en stalking;
- computervredebreuk;
- database onderzoek;
- e-mail onderzoek;
- identiteitsdiefstal;
- inbreuk auteursrecht, merkvervalsing, octrooirecht;
- intellectueel eigendom diefstal;
- kinderporno;
- kredietwaardigheids- en verhaalsonderzoek;
- manipulatie van digitale gegevens;
- misbruik van computerrechten;
- moraliteitsonderzoek;
- onderzoek naar bedrijfsspionage, overtreding non-concurrentiebeding en relatiebeding;
- onderzoek naar mededelingsplicht in het kader van een verzekeringsovereenkomst;
- onderzoek naar sabotage;
- onderzoek naar verzuimfraude;
- open en gesloten achtergrondonderzoek;
- opsporen van personen, goederen, geld;
- preventieonderzoeken (gebouwen);
- social media onderzoek;
- toedrachtsonderzoek (bijv. bij aansprakelijkheid);
- valsheid in geschrift, (poging tot) oplichting;
- vermogensdelicten (diefstal, verduistering, heling, declaratiefraude).

1.05

Geeft het belang aan van representativiteit van de functie van particulier onderzoeker (wat betreft verschijning en omgangsvormen).

1.06

Geeft het belang aan van het aanpassen van zijn verschijning, gedrag, houding en taalgebruik aan de omgeving voor het uitoefenen van de functie van particulier onderzoeker.

1.07

Beschrijft de volgende begrippen:

- bewijs, (open en gesloten) bronnen;
- objectiviteit, subjectiviteit;
- proportionaliteit, subsidiariteit;
- preventie, repressie.
- waarheidsvinding.

1.08.01

Geeft het belang aan van het beheersen van Engels jargon en vertaalt en beschrijft een aantal Engelse woorden, begrippen, zinsneden en algemene vaardigheden (zie bijlage 1).

1.08.02

Beschrijft de volgende ICT begrippen (zie bijlage 2).

1.09

Kan rechercheren, controleren, signaleren, observeren, analyseren en rapporteren.

1.10

Noemt de verschillende rechtspersonen die in Nederland voorkomen en typeert deze rechtspersonen.

1.11

Noemt op hoofdlijnen de ICT infrastructuur behorende bij internet en telecommunicatienetwerken

2. De kandidaat kan een onderzoek voorbereiden

2.01

Kan aangeven welke relevante (digitale) informatie moet worden verzameld tijdens het intakegesprek ten behoeve van de onderzoeksopdracht.

2.02

Bepaalt of de opdracht of delen daarvan op basis van wettelijke bepalingen en de Privacygedragscode kan worden uitgevoerd, in het bijzonder met betrekking tot het gerechtvaardigd belang van de opdrachtgever.

2.03

Past kennis toe van organisatiestructuren, rechtspersonen, de rol van de ondernemingsraad en rechtsvormen van bedrijven en houdt hierbij rekening met relevante wet- en regelgeving. Past kennis toe van ICT- en telecommunicatie-infrastructuren.

2.04

Omschrijft het belang van het kennis nemen van bedrijfsdocumentatie en -procedures en past deze specifieke kennis toe in het onderzoek.

2.05

Maakt op basis van beschikbare gegevens een plan van aanpak en verwerkt daarin de volgende gegevens:

- gegevens opdrachtgever;
- gegevens recherchebureau;
- opdracht;
- doelstelling;
- vraag-/probleemstelling, samenvatting intakegesprek;
- stappenplan/werkwijze;
- toepassing (digitale) technieken/hulpmiddelen;
- risico's;
- tijdpad;
- inzet personen;
- communicatieschema.

2.06

Kan een stappenplan/werkwijze opstellen en somt de relevante onderzoeksmethoden op. Maakt daarbij een afweging met betrekking tot de toe te passen onderzoeksmethode(n) op basis van proportionaliteit en subsidiariteit.

Beschrijft de onderzoeksbegrippen temporeel, relationeel, functioneel, bewijsonderzoek.

2.07

Kan de volgende stappen in een (digitaal) forensisch onderzoek beschrijven: onderzoeksvragen, onderzoekstappen en veiligstellen. Kan aangeven wanneer een digitaal onderzoeksplan opgesteld moet worden zodanig dat een specialist het digitaal onderzoek kan uitvoeren. Geeft het belang aan dat de werkwijze voldoende waarborgt dat de digitale gegevens bij een eventuele rechtsgang bruikbaar bewijsmateriaal opleveren.

3. De kandidaat kan gegevens verzamelen

3.01.1

Beschrijft de bepalingen uit de Privacygedragscode ten aanzien van het inzetten van onderzoeksmethoden en -middelen.

3.01.2

Past de sectornormering toe op onderzoeksmethoden die in de Privacygedragscode worden genoemd.

3.02.1

Beschrijft het doel en de functie van alle in de Privacygedragscode genoemde onderzoeksmethoden.

3.02.2

Beschrijft de bepalingen uit de Privacygedragscode ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens.

3.02.3

Past de sectornormering toe op het interview. Zie ook 4.07.

3.03

Beschrijft het belang van het zorgvuldig behandelen van de geïnterviewde zonder het onderzoeksbelang uit het oog te verliezen.

3.04

Beschrijft het doel van de volgende communicatietechnieken:

- bereiken verklaringsbereidheid;
- communiceren op inhouds- en betrekkningsniveau;
- conflicthantering;
- confronterende en informerende vragen;
- creëren van sfeer van respect;
- doorvragen;
- geleide herinnering;
- omsingeling;
- open en gesloten vragen;
- toepassen van empathisch vermogen;
- toepassen van fatsoensnormen;
- tonen van confrontatievoorwerpen;
- verbale en non-verbale communicatie.

3.05

Kan verklaringen/verkregen informatie toetsen door:

- alibi's te controleren;
- detailvragen te stellen;
- te vergelijken met andere verklaringen/informatie uit andere bronnen;
- gebeurtenissen te reconstrueren/in een andere vorm te herhalen.

3.06

Maakt een plan van aanpak voor een observatie op basis van onderzoeksinformatie, een verkenning van de locatie(s) en omgeving.

3.07

Beschrijft het statisch of dynamisch observeren van personen, voertuigen, goederen of situaties, met gebruikmaking van (technische) hulpmiddelen (inclusief de beperkingen ervan) en communicatiemiddelen.

3.08

Geeft het belang aan van het anticiperen op en improviseren bij onverwachte gebeurtenissen en meerdere taken tegelijk uit kunnen voeren.

3.09

Beschrijft de voorwaarden die gelden voor het meeluisteren en/of opnemen van (telefoon)gesprekken.

3.10

Beschrijft hoe falsificaten onderscheiden kunnen worden van het origineel en met gebruikmaking van de volgende aspecten:

- documentonderzoek;
- echtheidskenmerken;
- handschriftvergelijkend onderzoek;
- herkomst/samenstelling voorwerp/drager;
- raadplegen naslagwerken.

3.11

Beschrijft het doen van proefaankopen en het optreden als pseudoklant naar doel en werkwijze.

3.12

Beschrijft het doen van onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen naar doel en werkwijze.

Beschrijft het begrip wachtwoorden en de mogelijkheden om een wachtwoord te gebruiken, te wijzigen op een computer en in een bestandssysteem. Kan op hoofdlijnen aangeven welke soorten digitale gegevens veiliggesteld dienen te worden, met welk oogmerk (mede in relatie tot niet-digitale delen van het onderzoek) en de condities waaronder (integriteit van de digitale gegevens, hashwaarde).

Laat bij alle afwegingen proportionaliteit en subsidiariteitsbeginselen meewegen (mailbox versus internet historie).

3.13

Beschrijft het gebruik van openbare registers, social media, openbare bronnen, gesloten bronnen en bedrijfsspecifieke informatiesystemen.

3.14

Beschrijft het belang van de plaatselijk geldende Algemene Plaatselijke Verordening (APV) in het kader van een onderzoek naar gedragingen van personen.

3.15

Beschrijft het belang van sporenonderzoek, kan de soorten sporen beschrijven, kan beschrijven hoe sporen vastgelegd/verzameld kunnen worden en veilig/zeker gesteld kunnen worden.

Beschrijft het begrip afstandsverklaring en de toepassing ervan.

3.16

Benoemt de elementen van een samen te stellen signalement en categoriseert deze naar primaire en secundaire kenmerken en bijzondere persoonsgegevens.

3.17

Beschrijft de toepassingsmogelijkheden van infiltratie als pseudowerknemer en beschrijft de financiële en juridische implicaties hiervan.

4. De kandidaat kan gegevens vastleggen, analyseren en rapporteren

4.01

Geeft het doel en de redenen aan van het doen van systematisch onderzoek, analyse van onderzoeksresultaten en van schriftelijk rapporteren.

4.02

Legt gegevens systematisch vast in een logboek of een dagrapport.

4.03

Maakt aan de hand van de gegevens van de waarneming een rapport op.

4.04

Legt gegevens van een afgenomen interview schriftelijk vast met gebruikmaking van de volgende methodes en/of technieken:

- gebruikt als leidraad de zeven gouden W's;
- geeft de redenen van wetenschap aan (zintuiglijke waarnemingen: ik zag, ik hoorde, ik rook etc.).

4.05

Analyseert de onderzoeksgegevens, reconstrueert de gebeurtenissen, doet voorstellen voor vervolgonderzoek en presenteert de resultaten zodanig dat conclusies getrokken kunnen worden.

4.06

Maakt een schriftelijke rapportage:

- waarin de aanleiding tot het onderzoek en de gronden die geleid hebben tot de gekozen onderzoeksmethode wordt weergegeven;
- die gericht is op objectieve waarheidsvinding;
- waarin persoonlijke interpretatie wordt vermeden;
- met een chronologische volgorde van de werkwijzen/feiten;
- waarin de informatie op een zodanige wijze gepresenteerd wordt dat conclusies kunnen worden getrokken;
- in correct Nederlands.

4.07

Noemt de vormvereisten voor het vastleggen van interviews:

- neemt de verplichte onderwerpen op basis van de Privacygedragscode op omtrent het interviewen van personen;
- geeft de verklaring zoveel mogelijk weer in de bewoordingen van de geïnterviewde;
- wijst er op dat het gesprek met de geïnterviewde op basis van vrijwilligheid plaatsvindt;
- vermeldt de reden van het interview;
- geeft aan wat de rechten zijn van de geïnterviewde;
- neemt in het gespreksverslag op dat de inhoud van de verklaring is begrepen en een correcte weergave is van het interview;
- voorkomt doorhalingen en/of wijzigingen in het gespreksverslag;
- maakt gebruik van correct Nederlands;
- zorgt voor dagtekening en ondertekening van het gespreksverslag door geïnterviewde.

4.08

Kan de volgende logische indeling noemen en toepassen bij het opstellen van een rapportage:

- gegevens van de opdrachtgever;
- aanleiding en doelstelling van het onderzoek;
- vastlegging van de onderzoeksmethoden en de afwegingen deze toe te passen;
- bevindingen;
- in correct Nederlands;
- zonder doorhalingen en/of wijzigingen;
- dagtekening en ondertekening.

5. De kandidaat kan interventies plegen

5.01

Beschrijft zijn eigen verantwoordelijkheden, bevoegdheden en beperkingen.

5.02

Stelt vast op welk moment en voor welke onderdelen van de opdracht externe organisaties of deskundigheid ingeschakeld moeten worden.

5.03

Herkent welke technische hulpmiddelen (zoals afluisterapparatuur, (heimelijke) camera's, elektronische surveillance en soft- en hardware) voor het verzamelen van bewijsmateriaal in een bepaalde situatie het minst bezwarend zijn.

5.04

Herkent op welk moment een deskundige op het gebied van onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen ingeschakeld moet worden, kan gericht opdracht geven om digitaal onderzoek uit te laten voeren en informeert de ingeschakelde deskundige. Heeft hiertoe voldoende basis ICT kennis.

5.05

Kan voorstellen doen aan zijn leidinggevende over wijzigingen van de werkwijze:

- houdt rekening met de kosten en baten van de te ondernemen stappen;
- beoordeelt of veranderingen van werkwijze gemeld moeten worden aan de opdrachtgever;
- toont creativiteit en inventiviteit bij het zoeken naar oplossingsmethoden.

5.06

Kan het belang aangeven van regelmatige terugkoppeling aan de opdrachtgever/leidinggevende over de voortgang van de opdracht en knelpunten in de werkkuitvoering.

Bijlage 1

Aanvulling op exameneis 1.08.01 (Engelse begrippen/woordenlijst)

De kandidaat dient de volgende begrippen/woorden in het Engels te kunnen vertalen:

Algemeen:

NAVO spelalfabet

bedragen

tijdstippen kunnen aanduiden (inclusief gebruik a.m. en p.m.)

Woorden:

aanhouden

bedrijfsreglement

begroting van kosten

betrokkene

beveiliging/beveiliging

diefstal

doel van het onderzoek

dynamische observatie

geïnterviewde persoon

gegevens

goederen

handelsregister

handtekening /handtekening zetten

heimelijke camera

huisregels

intern onderzoek

klacht

legitimatiebewijs/identiteitsbewijs

manifest

mondelinge rapportage

mobiele telefoon

offerte

opdrachtgever

oplichting

opdrachtbevestiging

Privacygedragscode

rapporteren

regels

risico (beperken)

schriftelijke rapportage

statische observatie

systeem algemene dienstverleningsvoorwaarden

uurtarief

van onbesproken gedrag zijn

verduistering

verdraaid handschrift

vergunning
verwerking van persoonsgegevens
vrachtbrief
wet bescherming persoonsgegevens
zichtbare camera

Bijlage 2

Aanvulling op exameneis 1.08.02 (ICT begrippen)

De kandidaat dient de volgende begrippen op gebied van ICT te kunnen omschrijven:

Adware
Administrator
Algemene begrippen en onderzoeksbronnen
Antistatisch werken
Attachment
Backup
Bestandssysteem
Besturingssysteem
Besturingssystemen
BIOS / Basic Input Output System
Browser
Cloud
Cloud computing
Copy
Database
Deep / dark web onderzoek (TOR)
Delete
Developer
Directory
Disclaimer
E-mail header
Encryptie
Extensie (+ aanpassen / signature analysis)
File
Firewall
Firmware
Formatteren
Gateway
Gebruikersprofiel (Windows XP versus Windows Vista, 7 en later)
Geregistreerd Forensisch ICT Analist
GIAC Certified Forensic Analyst
Gigabyte/terabyte/petabyte/exabyte
Harde Schijf
Hashwaarde (md5, sha1)
ICT infrastructuur en voorzieningen Hacken
Image / forensische kopie / één-op-één kopie
IMEI (mobiel)
Internet historie
IP (adres)
ISDN
Logbestanden
Login historie
Malware

Metadata (van Office documenten, pdf)
Modem
Netwerk
Netwerken (bedraad, draadloos)
Paste
Phishing mail
Printer
Prullenbak / Recycle Bin
Randapparatuur
Remote access tool (RAT)
Restore Points / Volume Shadow Copy
Router
Security awareness
Security awareness program
Security classification
Security incident
Security policy
Security procedures
Security software
Security standards
Security testing
Server
Slack space
Thumbnails
Unallocated Clusters / Niet toegewezen schijfruimte vs toegewezen schijfruimte
USB historie
USB schijf
USN Journal
Veilig stellen
Verwijderen / deleten versus wissen / wipen
Virtualisatie
Virus
Volume, Partities
VPN
Webmail